

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 18. júna 2018

Počet členov rady vlády: 34

Prítomní: 29

Z toho v zastúpení: 8

Ospravedlnení: 5

Neospravedlnení: 0

Hostia: 11

Prezenčná listina v prílohe.

Čas rokovania: od 10:00 hod. do 13:00 hod.

Miesto rokovania: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
zasadacia miestnosť č. 117

Návrh programu:

Otvorenie

1. Nominácia člena Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie na člena Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj
2. Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020
3. Správa o súčasnom stave seniorského vzdelávania na Univerzitách tretieho veku a jeho ďalší rozvoj
4. Výzva na dopytovo orientované projekty a Národný projekt Podpora rozvoja a dostupnosti terénnnej opatrovateľskej služby, ktoré podporí MPSVR SR v rámci Operačného programu Ľudské zdroje - informácia
5. Správa o činnosti Úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím

Rôzne

Záver

➤ **Otvorenie:**

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- privítal členov rady vlády, a prizvaných hostí a otvoril zasadnutie,
- bolo konštatované, že rada vlády je uznášaniaschopná, nakoľko je na zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov a zároveň viac ako polovica členov - zástupcov seniorských mimovládnych organizácií, (prezenčná listina v prílohe),
- pred pristúpením k prvému bodu programu privítal nového člena rady vlády za Združenie kresťanských seniorov Slovenska pána Petra Macha, ktorý nahradil pána Jozefa Gašpara, ktorý sa vzdal členstva zo zdravotných dôvodov.

- následne **predložil návrh programu** zasadnutia s možnosťou jeho doplnenia,
- s ďalším, doplňujúcim návrhom do programu zasadnutia sa nik neprihlásil,
- návrh programu bol konsenzuálne schválený,
- pri odpočte plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení a záverov zo zasadnutia rady vlády z 27. marca 2018 tajomníčka rady vlády skonštatovala, že z uznesení nevyplývali pre členov rady vlády žiadne úlohy,
- v záveroch k bodu č. 2 Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj žiadali členovia rady vlády preveriť možnosť navrhnutí dvoch nominantov na riadne členstvo v uvedenom poradnom orgáne vlády SR. Úloha bola splnená. Podarilo sa vyjednať jedného stáleho člena a jedného prizývaného člena bez hlasovacieho práva.

➤ **Bod č. 1 Nominácia člena Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie na člena Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj**

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- uviedol bod programu,
- skonštatoval, že Návrh nominácie bol prílohou k pozvánke,
- aktéri, zástupcovia seniorských organizácií vopred prediskutovali návrh nominanta na stáleho člena za našu radu vlády, a navrhujú predsedu Jednoty dôchodcov na Slovensku Jána Lipianskeho,
- ďalej sa dohodli na tom, že za prizývaného člena, bez hlasovacieho práva, navrhujú pána Miloša Nemečka, za Združenie kresťanských seniorov Slovenska. V prípade, že by sa z časového hľadiska nemohli zasadnúť zúčastniť, poveria zastupovaním ďalšieho člena rady vlády,
- predseda rady vlády následne otvoril diskusiu,
- k nomináciám členovia rady vlády nemali žiadne výhrady,
- návrh bol konsenzuálne schválený,
- predseda rady vlády by privítal, keby zvolení zástupcovia prinášali informácie týkajúce sa seniorskej problematiky na naše zasadnutia.

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- podľakoval prítomným a víta možnosť zúčastňovať sa na zasadnutiach predmetnej rady, nakoľko seniorská problematika je neoddeliteľnou súčasťou Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, a preto je dôležité, aby mali zástupcovia seniorov možnosť na príprave participovať,
- dodal, že už je oficiálne členom jednej z pracovných skupín,
- uviedol, že prioritou č. 1 Agendy 2030 je udržateľný rozvoj v súvislosti s demografickým vývojom a prioritou č. 2 je spracovanie Agendy do leta budúceho roka, ktorá by mala byť východiskom pre všetky politiky a zároveň aj pre nový NPAS.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

- podľakoval za dôveru,
- pripomeral, že vlastne všetkých 6 priorit z agendy sa týka seniorskej problematiky, nie len, ako pán Nemeček povedal, demografický vývoj, ale aj oblasť vzdelávania,

zdravia, odstraňovanie chudoby a sociálna inkluzia, právny štát, bezpečnosť, udržateľné sídla, regionálne rozdiely,

- vyjadril presvedčenie, že účasť zástupcu, dokonca dvoch, za problematiku seniorov a starnutie populácie budú prínosom na rokovaniach uvedeného poradného orgánu vlády SR, bude sa snažiť byť aktívnym a dôveryhodným členom v tejto rade,
- následne predseda rady vlády ukončil diskusiu.

Záver:

- *Rada vlády schválila Návrh nominácie na stáleho člena Rady vlády SR pre Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, predsedu Jednoty dôchodcov na Slovensku Jána Lipianskeho*
- *Rada vlády schválila návrh nominácie na prizývaného člena Rady vlády SR pre Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj bez hlasovacieho práva, člena Združenia kresťanských seniorov Slovenska, pána Miloša Nemečka,*

Ref. Uznesenie č. 75, schválené dňa 18. júna 2018

- Schválené nominácie budú zaslané na sekretariát Rady vlády SR pre Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj.
- **Bod č. 2: Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020**

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- uviedol druhý bod programu a odovzdal slovo gestorovi Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 (ďalej len „NPAS“), riaditeľovi odboru dávok sociálneho poistenia Karolovi Molinovi, zo sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia, aby v krátkosti zhrnul obsiahlu informáciu, ktorá bola prílohou k pozvánke.

Karol Molin, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- dal do pozornosti, že materiál je veľmi široko spektrálny a obsahuje všetky oblasti života seniorov, preto je tak rozsiahly,
- do tohto komplexného prehľadu boli spracované výstupy množstva subjektov, počnúc ministerstvami, ostatnou štátnej správou, samosprávou, verejnou správou, mimovládnymi organizáciami, prílohou sú obsiahle výstupy zainteresovaných.

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- upriamil pozornosť na to, že materiál je súhrnom relevantných údajov od gestorov jednotlivých cieľov a opatrení, údaje z tohto materiálu sú dlhodobo využiteľné, privítal by, aby členovia rady vlády s materiálom aj pracovali a nezaložili ho ad acta, bola by to škoda,
- podakoval spracovateľom aj subjektom, ktoré robili odpočet,
- kedže otázky na spracovateľa neboli, otvoril diskusiu.

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- podľakoval za materiál a za to množstvo faktov, niekol'ko poznámok ale má:
 - ✓ má za to, vekový manažment sa stáva veľmi naliehavou záležitosťou v súvislosti so starnutím populácie a zvlášť teraz, pri nedostatku pracovnej sily, u nás je nedocenený, treba zapojiť predovšetkým zamestnávateľov, ale to sa nedarí, centrum sociálneho dialógu úplne zlyhalo, príkladom je nedávna konferencia, kde sa nezúčastnil ani jeden zamestnávateľ, jediná šanca je vniest' túto problematiku na pôdu tripartity a hľadať nástroje aj financovanie,
 - ✓ d'alej si myslí, že MZ SR rieši problematiku zdavia seniorov len parciálnymi opatreniami, programy neponíma komplexne, napr. je tu postupný zánik geriatrie a gerontológie, prof. Krajčík popisuje dramatický stav v Slovenskej geriatrii, čo je absurdné pri súčasnom demografickom vývoji a rád by bol nápomocný pri riešení tohto stavu,
 - ✓ z hľadiska presadzovania práv starších ľudí treba uviesť – v komunikačnej gramotnosti starších ľudí na Slovensku je dramatická situácia, neovládajú komunikačné technológie, pri riešení tohto problému sa musia spojiť relevantné ministerstvá, mnohí seniori nemajú prostriedky na zakúpenie techniky, resp. na kurzy, tam treba pomôcť, aby sa milión ľudí nestalo občanmi druhej kategórie,
 - ✓ toto sú podľa neho klúčové pripomienky, ide mu o to, aby sme ten skvelý program, ktorý je platný do roku 2020, a budeme ho aktualizovať na ďalšie obdobie, aj napĺňali konkrétnymi postupnými krokmi, ktoré pomôžu starším ľuďom v tých najklúčovejších oblastiach akými sú zdravie, komunikácia a komunikačné zručnosti a riešenie zapojenia sa do pracovného pomeru.

Ol'ga Nachtmannová, štátnej tajomníčke, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- v tejto súvislosti by rada nadviazala ešte na Národný program „Slovensko proti demencii“, o ktorom sme dostali informáciu na predchádzajúcom zasadnutí v marci, a za MŠVVaŠ SR sa chce prihlásiť k tomuto projektu, nakol'ko už 5% populácie sa stretáva s problémami demencie a nie sú to len starí ľudia, rezort urobí maximum, aby pomohlo tomuto projektu lebo to súvisí aj s komunikačnými schopnosťami.

Jozef Mikloško, predseda Združenia kresťanských seniorov Slovenska

- pripojil sa k pochvale autorov správy, ale namieta, že za ZKS poslali vyhodnotenie, ale nikde sa v správe neobjavujú,
- d'alej v správe absentujú seniorské športové, pohybové aktivity, je to najlepšia prevencia pre staršieho človeka,
- ďalšia pripomienka je ku nefungujúcej elektronickej verejnej správe, uviedol aj príklad: keď napríklad žiadateľ o dotáciu, celkovo potrebuje 14 potvrdení, s tým treba niečo robiť, jednotlivé rezorty nevyužívajú databázy napr. rôznych výpisov z registrov trestov, neplatičov, obchodných registrov a iných.

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- pripomel, že za obsah správy si zodpovedajú jednotliví gestori úloh a opatrení a ich spolupracujúce subjekty, úlohou ministerstva bolo dať formu tomu tomuto dokumentu, ale to neznamená, že nemôžeme poukázať na to, keď sa niečo neplní a následne žiadať vysvetlenia.

Ján Krekáň, Jednota dôchodcov na Slovensku

- nedá mu nepripomenúť problematiku spomínamej geriatrie, vedy a praxe, problémy v geriatrii nie sú nová vec, dozadu možno 20 rokov a viac, čo sa dával do pozornosti demografický vývoj, vychádzal časopis Geriatria, publikovali sa rôzne výskumy a štatistické údaje, Prof. Hegyi, aj prof. Novák, ešte pred tým ako odišiel do zahraničia, sa angažovali v tejto problematike,
- myslí si, že mnohé veci vieme, netreba robiť zvláštne výskumy a analýzy,
- pripomel, že kedysi na MZ SR existovala tzv. vedecká rada a presadzovali sa prioritné oblasti medicíny,
- pochválil predsedu vlády, že sa našli peniaze na nové diagnostické prístroje.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

- takisto podľakoval autorom za správu, uviedol, že už 4 a pol roka pracujeme s dokumentom NPAS na roky 2014-2020, dôležité je, že ho pravidelne vyhodnocujeme a vidíme, že doba priniesla nečakané, nové témy a výzvy a budeme musieť na ne reagovať,
- vyhodnotenie nám ukázalo, ako sa ktorý rezort so seniorskou problematikou popasoval,
- aktualizáciu NPAS bude potrebné zosúladíť s agendou 2030 pre udržateľný rozvoj,
- navrhuje na októbrové zasadnutie pripraviť návrhy na aktualizáciu, netreba dávať dokopy nový NPAS,
- v hlavných témach bude potrebné aktualizovať a komunikovať s rezortmi a inými zainteresovanými subjektmi, napríklad s MZ SR treba zvládnut' prevenciu, ani celoživotné vzdelávanie nie je ukotvené v zákone.

Pavel Guman, Jednota dôchodcov na Slovensku

- podľa neho komplex zdravotníctva bude pretrvávať aj naďalej, rezort je podvyživený,
- spýtal sa čo vlastný štát v zdravotníckych zariadeniach? Len to čo je stratové, obrazne povedané iba okná a dvere,
- peniaze zo zdravotného poistenia sa využívajú na biznis,
- pokial' toto neskončí, nebude peňazí ani na prevenciu, ani na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

Igor Fabian, Jednota dôchodcov na Slovensku

- uviedol, že druhá správa je objemnejšia, vecnejšia, mnohé veci sa podarili a mnohé sa riešia,

- pozitívum je, že ked' VÚC hodnotili uplynulé obdobie, ocenili prácu JDS, ale zasa netreba zabudnúť, že pri jednotlivých aktivitách napr. vzdelávacích, kultúrnych či športových, finančne pomôžu,
- zareagoval aj na narážku o dotáciach a pripomenu, že podľa zákona o dotáciach MPSVR SR môžu požiadať o dotáciu na rekondičné pobytu aj iné O.Z. alebo iný subjekt,
- pochválil, že v Trnave sa inšpirovali a rozpracovali NPAS na podmienky mesta.

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- ukončil diskusiu a požiadal gestora o reakcie na pripomienky diskutujúcich, resp., zhrnutie.

Karol Molin, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- uviedol, že materiál sa snažili vypracovať prehľadne,
- keďže sme za polovicou, je zrejmé, že väčšina úloh sa plní,
- subjekty sa k odpočtu stavali zodpovedne,
- do prípravy budúceho NPAS budú aktívne vstupovať, komunikovať.

Ján Richter, minister a predseda rady vlády

- má za to, že NPAS je vízia, cieľom tohto materiálu nie je dávať úplné detailné návody na riešenia napr. formou legislatívnej normy,
- v druhom polčase sa bude treba vracať k tým veciam, ktoré sa javia byť problémové a žiadať od zainteresovaných konkrétnie riešenia, v tomto duchu treba napríklad prizvať do komunikácie aj pani ministerku zdravotníctva, aby nás v októbri informovala o postupe prípravy dvoch dôležitých legislatívnych noriem a tou je **Zákon o dlhodobej starostlivosti** a prípravou jednotnej **Lekárskej posudkovej činnosti**. Je to zložitá vec, veľmi diskutovaná. Pri prijímaní zákona o Kompenzáciách ĽZP v parlamente sme sa o tom presvedčili. V praktickom živote sa veľakrát stretávame s nerovnakým posúdením posudkových lekárov na rôznych úrovniach. Je to dôležité aj z hľadiska napĺňania úloh vyplývajúcich z NPAS na roky 2014 – 2020.
- následne ukončil diskusiu,
- navrhuje v tejto fáze sústredit' sa na oblasti, ktoré sa do roku 2020 dajú zrealizovať a ďalšie veci, hlavne konkrétnie riešenia následne aplikovať v budúcom programe, ktorý sa bude tvoriť súbežne,
- ešte raz podľakoval gestorom za odvedenú prácu, zdôraznil, že s materiálom sa dá pracovať, je potrebné systematicky využívať mnohé dátá, následne ukončil bod programu.

Záver:

- *Správu o plnení úloh z NPAS vzali prítomní členovia rady vlády na vedomie.*

Ref. Uznesenie č. 76, schválené dňa 18. júna 2018

- Pre neodkladné pracovné povinnosti sa s prítomnými rozlúčil a odovzdal slovo štátnemu tajomníkovi MPSVR SR Branislavovi Ondrušovi.

➤ **Bod č. 3: Správa o súčasnom stave seniorského vzdelávania na Univerzitách tretieho veku a jeho ďalší rozvoj**

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril bod č. 3,
- pripomenul, že materiál k tomuto bodu bol prílohou pozvánky, takže každý mal možnosť sa s ním oboznámiť,
- následne dal slovo prezidentke Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku Lucii Hrebeňárovej, aby v krátkosti prezentovala predložený materiál.

Lucia Hrebeňárová, prezidentka Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku

- na začiatok uviedla pári základných údajov o ASUTV:
- ✓ združuje 17 UTV zriadených pri vysokých školách naprieč celým Slovenskom,
- ✓ registrovali 7580 starších učiacich sa.
Zadefinovali si dve smerovania:
 - ✓ 1. Pre cieľovú skupinu 45-60 ročných je zameranie na kompetenčné vzdelávanie (aj pre trh práce) tam sa objavuje aj vekový manažment,
 - ✓ 2. Pre cieľovú skupinu 60+ vzdelávanie k aktivitám pre občiansku participáciu, dobrovoľníctvo a záujmové vzdelávanie.

- ASUTV sa pridal k Manifestu vzdelávania dospelých, vďaka tomu sa stala jedným z kľúčových partnerov MŠVVaŠ SR pre vzdelávanie dospelých,
- všetko čo súvisí so vzdelávaním a napĺňaním úloh z NPAS je podrobne uvedené v správe,
- dôležité je ešte uviesť, že sa jedná o dlhodobé systematické aktivity v trvaní najmenej 1 rok,
- jednou zo vzdelávacích aktivít je aj finančná gramotnosť, ktorá je implementovaná do vzdelávacích programov, je to téma potrebná pre spoločnosť, aj pre seniora,
- pre ďalšie fungovanie UTV sú nevyhnutné partnerstvá,
- jedným z nich je aj partnerstvo s Centrom MEMORY pri projekte „Slovensko proti demencii“, o ktorom hovorila štátna tajomníčka MŠVVaŠ SR Oľga Nachtmannová,
- objasnila, že v správe sú dva systémové návrhy, ktoré sú vnímané ako realizovateľné. Univerzity tretieho veku (ďalej len „UTV“) sú etablované na slovenských vysokých školách, preto je dôležité rozbehnúť dialóg na úrovni MŠVVaŠ SR v sekcií vysokých škôl a vytvoriť položku v rámci rozpočtu MŠVVaŠ SR. Perspektívne treba pracovať na tom, aby sa vytvorila rozpočtová položka MŠVVaŠ SR, cez ktorú by bolo možné financovať UTV podľa presne stanovených pravidiel. Na prerozdelenie financií na jednotlivé UTV môže ako vzor slúžiť už dlhodobo fungujúci model financovania UTV v ČR, ktorý je dobre aplikovateľný. Model zohľadňuje rôzne kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele ovplyvňujúce ponúkané vzdelávanie.

- Pri nízkoprijmových senioroch sa otvára možnosť osobných účtov, o ktorých sa začalo rozprávať v rámci MŠVVaŠ SR. Za presne stanovených podmienok by táto skupina ľudí, ktorí by mali záujem na tomto participovať, mohla cez tento nástroj vzdelávanie financovať,
- úlohou Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku (ďalej len „ASUTV“) je prezentovať a podporovať vnímanie seniorov ako vzdelaných, aktívnych a zodpovedných ľudí.
- Identifikovali sa klúčové aktivity, ktoré budú priebežne počas celého roku vytvárať pozitívny tlak na odbornú i laickú verejnosť – zmena vizualizácie v zmysle modernej a dynamickej inštitúcie, inovované internetové stránky, séria workshopov spájajúcich vzdelávanie na UTV s potrebami komunity a spoločnosti. Súčasne bude ASUTV spolupracovať so svojimi ambasádormi.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu.

Oľga Nachtmannová, štátna tajomníčka, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- uviedla, že keďže v minulosti pôsobila ako vysokoškolská pedagogička na UTV, rada by sa podelila so svojimi skúsenosťami. Dôležitým aspektom pre študentov seniorov bola socializačná rola, aj to, že si chceli doplniť poznatky v niečom, čo vždy chceli robiť, a stretli sa s tým v praxi,
- v SR sa vedú diskusie o celoživotnom vzdelávaní, doň skutočne treba UTV včleniť,
- podporuje a víta prepojenie celoživotného vzdelávania s UTV. Je dobré zamyslieť sa aj nad vekovým ohraničením, pretože človek v dnešnej dobe starne úplne inak ako v minulosti. Tých 45 rokov, čo má byť začiatok, je ešte vrchol kariéry. V minulosti sa hovorilo, že vrchol kariéry nastupuje od 35+. To je dávno prekonaný názor. Teraz vrchol kariéry nastupuje od 40 po 55 rokov života. Útlm nastupuje až po päťdesiat päťke. V 30 rokoch si budú musieť doplniť, resp. zmeniť poznatky. Podľa prognóz v SR so 70 % pravdepodobnosťou 33 % profesií vplyvom Industry 4.0 čoskoro stratí svoje opodstatnenie. Práve preto je dôležité myslieť na mozog človeka, aby bol človek schopný v plnom zdraví vzdelávať sa a pracovať.

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

- nadviazala na prezentáciu pani Hrebeňárovej. ASUTV pracuje s veľkou skupinou ľudí, ktorí majú skúsenosti, vzdelanie...,
- položila prvú otázku, či ASUTV plánuje založiť tím expertných dobrovoľníkov, ktorých by rada uvítala v Asociácii poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len „ASPSS“), pretože by ich vedeli využiť pri problémoch s právnymi, štatistickými, ekonomickými otázkami atď., keďže ASPSS nemá zdroje na financovanie. Takýchto expertov dobrovoľníkov by uvítala,
- pripravuje ASUTV aj programy pohybových aktivít?

Jozef Mikloško, predseda Združenia kresťanských seniorov Slovenska

- k zákonu č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách je potrebné doplniť novelu, v ktorej by sa spomíinali UTV,
- dodal, že pre seniorov by bolo dobré rozvíjať témy o teológii, politologické témy a viac presadzovať tvorivosť u seniorov.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- podľakovala a ocenila prezentovanú správu. Ak môžeme uvažovať o akomisi komunitnom potenciáli, ktorý sa zrodí v rámci vzdelávania na UTV alebo v akadémiah v určitej skupine ľudí, spýtala sa, či je podchytené alebo či existujú nejaké mechanizmy, ako tento potenciál preniesť do komunity, do majority starších ľudí. Či univerzity a akadémie majú ambície takýto mechanizmus vyvinúť, rozšíriť a uplatňovať a či sa niečo také ako komunitný potenciál vzdelávania vyhodnocuje.

Lucia Hrebeňárová, prezidentka Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku

Zareagovala na položené otázky členov rady vlády:

- treba spomenúť, že vek 45+ bol nastavený pri založení UTV tak, aby vytváral priestor na aktívne starnutie. To znamená, aby ľudia, ktorí chcú nejakým spôsobom na sebe pracovať alebo sa chcú nejakým spôsobom realizovať, mali na to priestor. Vekový priemer študentov UTV je 62-63 rokov. Stále stúpa počet ľudí, ktorí sú mladší a pracujúci.
- ak k nám niekto príde a prihlási sa na program, ktorý ich kedysi zaujímal, napr. kultúra, a sú skvelými odborníkmi, UTV potrebuje s nimi pracovať, aby ich vedela preklopiť do roviny dobrovoľníkov,
- s expertnými dobrovoľníkmi súhlasí v zmysle dohody, požiadavky. Na UTV sú ľudia, ktorí sú ochotní deliť sa, pomáhať a veci ďalej posúvať. K otázke pohybových aktivít uviedla, že sú nastavené na všetkých UTV,
- čo sa týka teologických a politologických témy, jednotlivé vzdelávacie aktivity boli priradené k prioritám, ktoré sú v NPAS. Je možné urobiť komplexný prehľad vzdelávacích aktivít,
- akadémie tretieho veku majú inú úlohu než UTV a tvorivosť nemusí byť daná len tvorivostou v zmysle keramiky, kreslenia... Kreativitu možno podporovať vo vzdelávaní rôznymi inými cestami,
- komunitný potenciál je to, k čomu by sa chceli dopracovať a kam sa snažia smerovať gro svojich aktivít. K dnešnému dňu nemôžu hovoriť o celoplošnom rozvoji, v tomto prípade to závisí od riaditeľov, manažérov jednotlivých centier na UTV. Robia sa tréningy pre dobrovoľníkov, ktorí sú ochotní ísť na základné školy. Na týchto základných a stredných školách sa dobrovoľníctvo prejavuje vo vzdelávaní. Účastníci, ktorí chodia na právo, kooperujú s mestskou políciou, ktorá s týmito ľuďmi, ktorí fungujú ako dobrovoľníci v komunitách, ďalej pracuje. V septembri sa budú snažiť kvantifikovať tieto veci a potenciál v tejto oblasti.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- podľakoval pani prezidentke za prednesenú správu a zodpovedané otázky.

Záver:

- *Správu o súčasnom stave seniorského vzdelávania na univerzitách tretieho veku a jeho ďalšom rozvoji, vzali prítomní na vedomie.*

Ref. Uznesenie č. 77, schválené 18. júna 2018

- **Bod č. 4 Výzva na dopytovo orientované projekty a národný projekt Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby, ktoré podporí MPSVR SR v rámci operačného programu Ľudské zdroje – informácia**

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril bod č. 4,
- dal slovo riaditeľovi odboru sociálnych služieb MPSVR SR Petrovi Szabovi, aby v krátkosti informoval o výzve na dopytovo orientované projekty a národnom projekte Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby,
- dodal, že táto výzva a národný projekt sa pripravujú na MPSVR SR v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Cieľom týchto opatrení je podporiť poskytovanie opatrovateľskej služby v SR.

Peter Szabo, riaditeľ odboru sociálnych služieb

- uviedol, že MPSVR SR vníma domácu opatrovateľskú službu ako jeden z nástrojov na podporu opatrovania najmä pre starších ľudí, aby mohli zotrvať vo svojom prirozenom prostredí, ak sú odkázaní na pomoc inej FO pri úkonoch sebaobsluhy,
- problematika zabezpečenia opatrovateľskej služby je v pôsobnosti obcí. MPSVR SR prostredníctvom operačného programu Ľudské zdroje významne podporuje poskytovanie opatrovateľskej služby prostredníctvom národných projektov,
- v súčasnosti sa končí realizovaný národný projekt podpory opatrovateľskej služby,
- MPSVR SR pripravilo ďalšiu podporu na ročnej úrovni finančnej alokácie, ktorou chce naďalej podporovať poskytovanie tejto služby,
- zo strany MPSVR SR budú zrealizované dva projekty. Jeden z nich bude národný projekt zameraný výlučne na podporu poskytnutú malým obciam, budú sa môcť zapojiť len obce do určitého počtu obyvateľov. Pôjde o národný projekt z alokáciou asi 5 miliónov eur, s trvaním 28 mesiacov. Musí ísť o obec, ktorá nemá registrovanú opatrovateľskú službu,
- druhým väčším projektom je dopytovo orientovaná výzva, ktorej celková alokácia je 41,5 milióna eur a proporcionalne je rozdelená na všetky kraje SR. Predpokladané obdobie realizácie projektu je 26 mesiacov. V rámci výzvy sú oprávnenými žiadateľmi verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnej služby, a to:
 - obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou,
 - nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
 - cirkev a cirkevná charita,
 - štátom uznaná a registrovaná náboženská spoločnosť,
 - občianske združenie, - Slovenský červený kríž,

- do projektu sa musí zapojiť etablovaný poskytovateľ sociálnej služby a musí byť registrovaný na príslušnom VÚC minimálne 13 mesiacov. Predpokladaná výška alokácie príspevku bude 570 eur na pracovné miesto, ktorého predmetom je poskytovanie opatrovateľskej služby kvalifikovanou opatrovateľkou v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas alebo v pracovnom pomere na skrátený pracovný úvazok,
- implementačná agentúra MPSVR SR bude včas organizovať min. 4 informačné semináre k výzve (výzva bude asi 2 týždne „informačná“, nebude možnosť zapojiť sa hneď, a to z dôvodu, aby sa poskytovatelia vedeli pripraviť na splnenie formálnych náležitostí).

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

- spýtala sa na termín. Keďže predchádzajúci projekt sa skončil v marci, poskytovatelia museli prepustiť desiatky až stovky opatrovateľiek, teda jednotlivých poskytovateľov, pretože ich nemali ako finančovať. Čím viac sa bude predlžovať obdobie medzi skončením jedného projektu a nabehnutím ďalšieho projektu, tým menej môžeme hovoriť o konsolidácii opatrovateľskej služby.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- keďže do diskusie sa nik ďalší neprihlásil, uzatvoril diskusiu o tejto informácii a reagoval na pani Bušovú. Zdôraznil, že opatrovateľská služba je v prvom rade originálnou kompetenciou miestnych samospráv. Do roku 2013 MPSVR SR nepodporovalo a nefinancovalo opatrovateľskú službu. V roku 2013 MPSVR SR vymyslelo, ako využiť zdroje z eurofondov na financovanie opatrovateľskej služby prostredníctvom národného projektu. Keď sa zahrnie alokácia dvoch plánovaných projektov, od roku 2013 sa budeme pohybovať na 100 mil. eur, o čosi menej, čo sa týka podpory opatrovateľskej služby zo strany štátu,
- v apríli sa skončil národný projekt, preto sa v septembri 2017 začalo pripravovať toto pokračovanie. Zásadným problémom bolo, že Európska komisia:
 - nesúhlasí s tým, aby štát takýmto spôsobom financoval podporu opatrovateľskej služby, pretože to nie je kompetencia a právomoc štátu,
 - nesúhlasí s tým, aby sme takýmto spôsobom využívame európske finančné zdroje, pretože to považuje za prefinancovávanie povinností, ktoré zo zákona vyplývajú samosprávam,
- celé mesiace komunikujeme s Protimonopolným úradom SR (ďalej len „PÚ“). Napriek tomu, že sa nezmenila legislatíva, zmenil svoj postoj k problematike štátnej pomoci vo vzťahu k tejto podpore opatrovateľskej služby oproti postoju, ktorý deklaroval pri schválení predošlého národného projektu pred tromi rokmi. PÚ ho pred troma rokmi nepovažoval za formu štátnej pomoci, teraz ho už považuje za formu štátnej pomoci a čakáme na schémy štátnej pomoci, pretože ju musí schváliť PÚ,
- výška príspevku je prispôsobená tomu, aby PÚ schválil poskytovanie takejto štátnej pomoci, predovšetkým neverejným subjektom. Robí sa všetko pre to, aby sa pokračovalo vo finančnej podpore opatrovateľskej služby,

- v rámci výzvy sa bude uplatňovať Schéma štátnej pomoci na podporu opatrovateľskej služby, v rámci ktorej sa uplatnia náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sú momentálne predmetom schvaľovacieho procesu na PÚ,
- uzavrel bod programu.

Záver:

- *Rada vlády vzala na vedomie informáciu o Výzve na dopytovo orientované projekty a národnom projekte Podpora rozvoja a dostupnosti terénnnej opatrovateľskej služby, ktoré podporí MPSVR SR v rámci operačného programu Ľudské zdroje.*

Ref. Uznesenie č. 78 schválené 18. júna 2018

➤ **Bod č. 5 Správa o činnosti Úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím**

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril ďalší bod programu,
- informoval, že prílohou pozvánky bola stručná správa úradu komisárky,
- odovzdal slovo predkladateľke Správy o činnosti Úradu komisárky so ZP,

Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

- v krátkosti predložila informácie o činnosti komisára pre osoby so zdravotným postihnutím za rok 2017,
- za rok 2017 bolo doručených 468 podnetov, z týchto bolo na úrade komisára šetrených celkovo k 31. 12., aj za roky 2016, 2017 spolu 934 podnetov. V roku 2017 bolo vybavených 721 podnetov, na rok 2018 sa presunulo 213 podnetov. Z roku 2016 62 podnetov a z roku 2017 151 podnetov. V tomto období je jeden podnet z roku 2016. Vybavenie podnetov niekedy trvá dlhšie. Každý jeden podnet sa dá vyhodnotiť podľa náročnosti, toho, ako dlho sa právnik zaoberal podnetom, a aký je výsledok.
- podnety sa delia na tri kategórie: na prešetrenie; na zmenu legislatívy a poradenstvo,
- hlavným cieľom je vyhodnocovať, v ktorých prípadoch došlo k náprave, s tým cieľom sa ukladajú opatrenia na nápravu, ktoré sa sledujú. V roku 2017 bolo uložených 56 opatrení so 69 úlohami. Úlohy sa vyhodnocujú priebežne a takto sa vyhodnocuje aj celé opatrenie. Komunikuje sa so subjektmi, ktorým sa ukladajú opatrenia na nápravu, aby tieto opatrenia prijali ako vlastnú povinnosť. Subjekty sa vedú k spolupatričnosti a spolupráci pri riešení zložitých situácií.
- špeciálne sa sledujú porušenia Dohovoru o právach osôb so ZP, vždy sa určí prioritný článok, ktorý sa vzťahuje na daný príbeh,
- na úrade komisára sa osvedčilo to, že sa robí množstvo výjazdov do okresných miest,
- z terajšieho počtu podnetov 1 168 sa eviduje 196 podnetov, v ktorých má dotknutá osoba nad 60 rokov. Z niektorých podnetov nemožno vysledovať, aká je veková kategória dotknutej osoby, pretože osoby sa delia na podávateľov podnetov a dotknuté osoby. Môže nastať aj taká situácia, že podávateľ a dotknutá osoba je tá istá osoba. Pri podnetoch týkajúcich sa bariér veľakrát nemožno identifikovať vek.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- podčakoval pani Stavrovskej, komisárke pre osoby so ZP, za Správu o činnosti Úradu komisárky pre osoby so ZP

Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

- doplnila, že správa bola prerokovaná na sociálnom, ľudsko-právnom výbore a výbore pre zdravotníctvo a 23. mája bola schválená v NR SR.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- pani komisárka spomínila, že niečo vyše stovky podnetov boli podnety od osôb 60+. Spýtala sa, či boli tieto podnety oproti iným vekovým skupinám z hľadiska tematizácie špecifické. Vystopovali nejaké špecifikálne profilu podnetov práve u osôb 60+?,

Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

- najviac podnetov od osôb 60+ sa týkalo občiansko-právnej agendy, rodinnej agendy, vzťahov v rámci rodiny, výživného, zákona o rodine, spôsobilosti na právne úkony... Pomerne veľa podnetov od dotknutých osôb nad 60+ sa týkalo aj sociálneho poistenia a nespokojnosti so starobným dôchodkom. Dávali sa odporúčania, aby štát prehodnotil sociálny systém týkajúci sa zabezpečenia podpory v starobe.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- ešte raz podčakoval pani Stavrovskej za Správu o činnosti Úradu komisárky so ZP
- následne uzavrel diskusiu a bod č. 5 s týmto záverom:

Záver:

➤ *Rada vlády vzala na vedomie Správu o činnosti Úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím.*

Ref. Uznesenie č. 79 schválené 18. júna 2018

Ked'že do bodu „Rôzne“ sa nikto neprihlásil, podčakoval prítomným za aktívnu účasť a ukončil rokovanie.

V Bratislave 10. júla 2018

Zapísala:

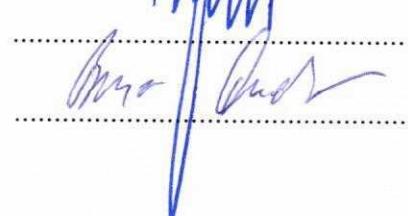
Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Lívia Jurová", is placed over two dotted lines. The signature is fluid and cursive, with a large, stylized 'J' at the beginning.

Schválil:

Ján Richter, predseda rady vlády

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ján Richter", is placed over two dotted lines. The signature is more formal and less cursive than the previous one, with a clear 'J' and 'R'.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády.

VYSVETLIVKY – SKRATKY:

MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
ASUTV	Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku
UTV	Univerzita tretieho veku
ZKS	Združenie kresťanských seniorov Slovenska
JDS	Jednota dôchodcov na Slovensku
VÚC	Vyšší územný celok
O. Z.	Občianske združenie
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
PÚ	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
NPAS	Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020
SR	Slovenská republika
ČR	Česká republika
ZP	zdravotné postihnutie; zdravotne postihnutí
ŤZP	ťažké zdravotné postihnutie